

ENGANYS PER INTERNET (BULOS/HOAX)

El "bulo", també conegut amb el nom "hoax" en anglès, és una notícia falsa que el seu objectiu és fer creure a un gran nombre de persones, a les quals es fa arribar per correu electrònic, fòrums o xarxes socials, que es tracta d'alguna cosa real.

Segons un estudi de l'Associació d'Internautes :

- A prop del 100% dels espanyols ha rebut alguna vegada una cadena de correus electrònics, d'autoria anònima, amb informació alarmista sobre un servei o producte i amb la petició de ser reexpedit a altres contactes.
- En l'últim any, el 35% dels internautes ha rebut més de 15 cadenes d'e-mails amb "bulos"; el 22%, més de 10; i el 42,5%, fins a 5.
- El 95,5% dels usuaris d'Internet afirma ser conscient que el seguiment d'aquestes cadenes pot facilitar que bases de dades il·legals captin la seva informació personal.
- El 35% dels internautes rep en el seu compte de correu almenys un "bulo" al mes.
- El 62% dels internautes espanyols ha rebut e-mails que sol·licitaven canviar les claus d'accés del seu compte bancari a la xarxa.

Els temes més freqüents són:

- Salut i alimentació, amb un 32,5%.
- Tecnologia, amb un 13%.
- Economia, amb un 11%.
- Mercat laboral o falses ofertes de treball, amb un 75%.

¿Per què es creen?

Alguns ho fan simplement per passar l'estona, sense cap motiu, uns altres per crear falses idees sobre una empresa, gastar una broma o fins i tot voler córrer la veu d'una idea totalment falsa. També hi ha qui ho fa en el cas dels correus, per fer-se amb milers d'adreces a les quals inundar de "spam". La majoria van carregats amb virus informàtics i amb l'objectiu de captar dades personals i bancàries, pròpies o dels contactes, de forma fraudulenta.

¿Com distingir-los?

La majoria són anònims. No citen fonts perquè manquen de les mateixes. Tampoc estan signats per evitar repercussions legals.

No consta una data de publicació. Estan redactats de la forma més atemporal possible, amb la finalitat de que pervisquin el màxim temps circulant per la xarxa.

Contenen un ganxo per captar l'atenció, generalment la morbositat, la por o els diners.

Solen estar escrits en castellà neutre, per facilitar la seva difusió a nivell internacional.

Normalment inclouen una petició de reexpedició per alertar a altres persones i intentar conscienciar-les. Contenen missatges cridaners per evitar la mala sort i fins i tot la mort.

L'objectiu de la reexpedició és captar adreces de correu i crear bases de dades per realitzar després campanyes de correu massiu o, simplement, difondre la informació falsa al màxim nombre de persones possible.

Consells per a la correcta utilització del Internet i dels correus electrònics:

Només utilitzar informació de fonts verificades.

No creure tot el que ens arriba per Internet o que rebem per correu electrònic, sense qüestionar-ne la seva procedència. Investigar i classificar els continguts que ens arriben.

No facilitar més dades personals que les estrictament necessàries, i no donar-les si no hi ha seguretat de qui les rebrà.

No obrir els missatges d'origen desconegut o directament eliminar-los.

No reexpedir cadenes de e-mails, i quan es faci un reenviament d'un correu, assegurar-se de esborrar totes les adreça que apareixen al cos del missatge. D'aquesta manera, preservem la identitat dels contactes i evitem que altres facin un mal ús.

Atenció amb correus que poden suplantar la identitat, coneguts com a "phishing". Aquests correus roben les nostres dades personals en línia, per mitjà d'altres enllaços a webs fraudulentament.

Normativa d'interés:

Llei Orgànica 15/1999, del 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal.

Llei 22/2010, del 20 de juliol, del Codi de Consum de Catalunya

Reial decret 899/2009, de 22 de maig, pel qual s'aprova la carta de drets de l'usuari dels serveis de comunicacions electròniques

Fonts d'informació:

Oficina de Seguretat del Internauta del Ministeri de Indústria, Energia i Turisme www.osi.es

Confederació Estatal de Consumidors i Usuaris www.cecu.es

Més informació

ACPB ASSOCIACIÓ DE CONSUMIDORS DE
LA PROVÍNCIA DE BARCELONA

acpb@acpb.cat

Balmes, 109 pral 2a

08008 Barcelona

Tfno 934881616

Fax 934875858

Amb la col·laboració de

**agència catalana
del consum**

**Generalitat
de Catalunya**